

OBSAH

Seznam zkratk	7
---------------	---

ÚVOD DO STUDIA

ZVLÁŠTNÍ ČÁSTI TRESTNÍHO ZÁKONA

§ 1. Obsah zvláštní části trestního zákona	9
§ 2. Systematika zvláštní části	10
§ 3. Výklad a aplikace ustanovení zvláštní části	13
§ 4. Vývojové tendence trestní politiky	15

Hlava I

TRESTNÉ ČINY PROTI REPUBLICĚ

Společné úvodní výklady k hlavě I	16
Ochrana míru	20

Oddíl první

TRESTNÉ ČINY PROTI ZÁKLADŮM REPUBLIKY

Úvod	20
Výklad jednotlivých ustanovení	25
Vlastizrada (§ 91)	25
Rozvracení republiky (§ 92)	26
Teror (§ 93, 94)	28
Záškodnictví (§ 95, 96)	30
Sabotáž (§ 97)	31
Podvracení republiky (§ 98)	33
Pobuřování (§ 100)	35
Zneužívání náboženské funkce (§ 101)	37
Hanobení republiky a jejího představitele (§ 102, 103), hanobení státu světové socialistické soustavy a jeho představitele (§ 104)	38

Oddíl druhý

TRESTNÉ ČINY PROTI BEZPEČNOSTI REPUBLIKY

Úvod	39
Výklad jednotlivých ustanovení	42

Vyzvědačství (§ 105) a ohrožení státního tajemství (§ 106)	42
Ohrožení státního tajemství z nedbalosti (§ 107)	44
Ohrožení utajení zařízení na obranu vlasti (§ 107a)	45
Vyzvědačství a ohrožení státního tajemství ke škodě státu světové socialistické soustavy (§ 108)	46
Opuštění republiky (§ 109), vniknutí na území republiky (§ 110) a porušení předpisů o mezinárodních letech (§ 111)	46
Poškozování zájmů republiky v cizině (§ 112)	48

Oddíl třetí

TRESTNÉ ČINY PROTI OBRANĚ VLASTI

Úvod	49
Výklad jednotlivých ustanovení	49
Spolupráce s nepřítelem (§ 113)	49
Válečná zrada (§ 114)	50
Služba v cizím vojsku (§ 115)	51

Hlava II

TRESTNÉ ČINY HOSPODÁŘSKÉ

Společné úvodní výklady k hlavě II	53
--	----

Oddíl první

TRESTNÉ ČINY PROTI HOSPODÁŘSKÉ SOUSTAVĚ

Úvod	54
Výklad jednotlivých ustanovení	55
Spekulace (§ 117)	57
Odnětí věci hospodářskému učení (§ 116)	55
Nedovolené podnikání (§ 118)	59
Zneužívání socialistického podnikání (§ 120)	61
Poškozování spotřebitele (§ 121)	64
Porušování předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou (§ 124)	66
Neplnění úkolů při provozu soukromého hospodářství (§ 119)	67
Ohrožení hospodářského tajemství (§ 122)	67
Neoprávněné nakládání s vynálezem (§ 123)	68

Oddíl druhý

TRESTNÉ ČINY PROTI HOSPODÁŘSKÉ KÁZNI

Úvod	69
Výklad jednotlivých ustanovení	73

Narušování řízení, plánování a kontroly národního hospodářství (§ 125, 126)	73
Porušování povinnosti při nakládání s finančními a hmotnými prostředky (§ 127)	74
Dodávka výrobků zvláště vadné jakosti (§ 128)	80
Porušování povinnosti v provozu socialistické organizace (§ 129, 130)	87

Oddíl třetí

TRESTNÉ ČINY PROTI MAJETKU V SOCIALISTICKÉM VLASTNICTVÍ

Úvod	84
Výklad jednotlivých ustanovení	89
Rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví (§ 132)	89
Neoprávněné užívání věci z majetku v socialistickém vlastnictví (§ 133)	95
Podílnictví ke škodě majetku v socialistickém vlastnictví (§ 134)	97
Zatajení věci z majetku v socialistickém vlastnictví (§ 135)	99
Pletichy proti sociálnímu zabezpečení a nemocenskému pojištění (§ 136)	100
Poškozování majetku v socialistickém vlastnictví (§ 136, 137)	101

Oddíl čtvrtý

TRESTNÉ ČINY PROTI MĚNĚ A TRESTNÉ ČINY DAŇOVÉ

Úvod	104
Výklad jednotlivých ustanovení	106
Padělání a pozměňování peněz (§ 140)	106
Udávání padělaných a pozměněných peněz (§ 141)	107
Výroba a držení padělatelského náčiní (§ 142)	108
Ohrožování oběhu tuzemských peněz (§ 144)	108
Padělání a pozměňování známek (§ 145)	109
Ohrožení devizového hospodářství (§ 146, 147)	109
Zkrácení daně (§ 148)	113

Oddíl pátý

TRESTNÉ ČINY PROTI PŘEDPISŮM O NEKALÉ SOUTĚŽI, OCHRANNÝCH ZNÁMKÁCH CHRÁNĚNÝCH VZORECH A VYNÁLEZECH A PROTI AUTORSKÉMU PRÁVU

Úvod	115
Výklad jednotlivých ustanovení	116

Nekalá soutěž (§ 149)	116
Porušení práv k ochranné známce, průmyslovému vzoru a chráněnému označení původu (§ 150)	116
Porušování práv k vynálezu (§ 151)	119
Porušování autorského práva (§ 152)	119

Hlava III

TRESTNÉ ČINY PROTI POŘÁDKU VE VĚCÍCH VEŘEJNÝCH

Společné úvodní výklady k hlavě III	121
-------------------------------------	-----

Oddíl první

TRESTNÉ ČINY PROTI VÝKONU PRAVOMOCI STÁTNIHO ORGÁNU A ORGÁNU SPOLEČENSKÉ ORGANIZACE

Úvod	127
Výklad jednotlivých ustanovení	127
Útok na státní orgán a orgán společenské organizace (§ 153, 154)	127
Útok na veřejného činitele (§ 155, 156)	129
Ztěžování výkonu pravomoci veřejného činitele (§ 156a)	130

Oddíl druhý

TRESTNÉ ČINY VEŘEJNÝCH ČINITELŮ

Úvod	130
Výklad jednotlivých ustanovení	131
Zneužívání pravomoci veřejného činitele (§ 158)	131
Maření úkolu veřejného činitele z nedbalosti (§ 159)	132

Oddíl třetí

ÚPLATKÁŘSTVÍ

Úvod	133
Výklad jednotlivých ustanovení	136
Přijímání úplatku (§ 160)	136
Podplácení (§ 161)	136
Nepřímé úplatkářství (§ 162)	137

Oddíl čtvrtý

NĚKTERÉ FORMY TRESTNÉ SOUČINNOSTI

Úvod	137
Výklad jednotlivých ustanovení	139
Podněcování (§ 164)	139
Schvalování trestného činu (§ 165)	141
Nadržování (§ 166)	141
Nepřekážení trestného činu (§ 167)	142
Neoznámení trestného činu (§ 168)	143

Oddíl pátý

JINÁ RUŠENÍ ČINNOSTI STÁTNÍHO ORGÁNU A ORGÁNU SPOLEČENSKÉ ORGANIZACE

Úvod	144
Výklad jednotlivých ustanovení	144
Maření a ohrožování činnosti státního orgánu a orgánu společenské organizace (§ 169, 170)	144
Tisková nedbalost (§ 170a)	145
Maření výkonu úředního rozhodnutí (§ 171)	146
Vzpouora vězňů (§ 172)	147
Ohrožení služebního tajemství (§ 173)	147
Křivé obvinění (§ 174)	148
Křivá výpověď a nepravdivý znalecký posudek (§ 175)	149
Padělání a pozměňování veřejné listiny (§ 176)	150
Maření příprav a průběhu voleb (§ 177)	151
Maření dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi (§ 178)	151

Hlava IV

TRESTNÉ ČINY OBECNĚ NEBEZPEČNĚ

Úvod	153
Výklad jednotlivých ustanovení	159
Obecné ohrožení (§ 179, 180)	159
Ohrožení bezpečnosti vzdušného dopravního prostředku (§ 180a až 180c)	161
Porušování povinnosti při hrozivé tísni (§ 181)	163
Poškozování a ohrožování provozu obecně prospěšného zařízení (§ 182 až 184)	163

Nedovolené ozbrojování (§ 185) a nedovolený provoz a držení vy- sílací stanice (§ 186)	165
Nedovolená výroba a držení omamných prostředků a jedů (§ 187, 188)	166
Síření nakažlivé choroby (§ 189 až 192)	166
Ohrožování zdraví závadnými potravinami a jinými potřebami (§ 193, 194)	167
Nedovolené pálení lihu (§ 194a)	168

H l a v a V

TRESTNÉ ČINY HRUBĚ NARUŠUJÍCÍ OBČANSKÉ SOUŽITÍ

Úvod	169
Výklad jednotlivých ustanovení	170
Násilí proti skupině obyvatel a proti jednotlivci (§ 196, 197, 197a), hanobení národa, rasy a přesvědčení (§ 198)	170
Síření poplašné zprávy (§ 199, 200)	174
Opilství (§ 201)	175
Výtržnictví (§ 202)	177
Příživnictví (§ 203)	180
Kuplířství (§ 204)	182
Ohrožování mravnosti (§ 205)	183
Pomluva (§ 206)	184
Neposkytnutí pomoci (§ 207, 208)	185
Poškozování cizích práv (§ 209)	188
Neoprávněné užívání cizího motorového vozidla (§ 209a)	189

H l a v a V I

TRESTNÉ ČINY PROTI RODINĚ A MLÁDEŽI

Úvod	192
Výklad jednotlivých ustanovení	193
Dvojí manželství (§ 210)	193
Porušení zákona o právu rodinném (§ 211)	193
Opuštění dítěte (§ 212)	193
Zanedbání povinné výživy (§ 213, 214)	194
Týrání svěřené osoby (§ 215)	198
Únos (§ 216)	198
Ohrožování mravní výchovy mládeže (§ 217)	199
Podávání alkoholických nápojů mládeži (§ 218)	200

Hlava VII

TRESTNÉ ČINY PROTI ŽIVOTU A ZDRAVÍ

Úvod	201
Výklad jednotlivých ustanovení	202
Vražda, vražda novorozeného dítěte matkou a usmrcení z nedbalosti (§ 219, 220 a 224)	202
Účast na sebevraždě (§ 230)	205
Nedovolené přerušování těhotenství (§ 227 až 229)	205
Ublížení na zdraví (§ 221 až 224)	209
Rvačka (§ 225)	214
Ohrožování pohlavní nemocí (§ 226)	215

Hlava VIII

TRESTNÉ ČINY PROTI SVOBODĚ A LIDSKÉ DŮSTOJNOSTI

Společné úvodní výklady k hlavě VIII	216
--	-----

Oddíl první

TRESTNÉ ČINY PROTI SVOBODĚ

Úvod	219
Výklad jednotlivých ustanovení	220
Omezování osobní svobody (§ 231), zbavení osobní svobody (§ 232) a zavlčení do ciziny (§ 233)	220
Loupež (§ 234)	222
Vydírání (§ 235), omezování svobody vyznání (§ 236) a útisk (§ 237)	224
Porušování domovní svobody (§ 238)	225
Porušování tajemství dopravovaných zpráv (§ 239, 240)	227

Oddíl druhý

TRESTNÉ ČINY PROTI LIDSKÉ DŮSTOJNOSTI

Úvod	227
Výklad jednotlivých ustanovení	229
Znásilnění (§ 241)	229
Pohlavní zneužívání (§ 242, 243)	230

Pohlavní styk s osobou téhož pohlaví (§ 244)	232
Soulož mezi příbuznými (§ 245)	233
Obchodování se ženami (§ 246)	233

Hlava IX

TRESTNÉ ČINY PROTI MAJETKU JEDNOTLIVCŮ

Úvod	234
Výklad jednotlivých ustanovení	236
Krádež (§ 247)	236
Zpronevěra (§ 248)	238
Neoprávněné užívání cizí věci (§ 249)	239
Podvod (§ 250)	240
Zatajení věci (§ 254)	242
Lichva (§ 253)	243
Poškozování cizí věci (§ 257)	243
Porušování povinnosti při správě cizího majetku (§ 255)	244
Poškozování věřitele (§ 256)	244
Podílnictví (§ 251, 252)	245
Zneužívání vlastnictví (§ 258)	246

Hlava X

TRESTNÉ ČINY PROTI LIDSKOSTI

Úvod	248
Výklad jednotlivých ustanovení	249
Genocidium (§ 259)	249
Podpora a propagace fašismu a podobného hnutí (§ 260, 261)	250
Používání zakázaného bojového prostředku (§ 262)	251
Válečná krutost (§ 263)	252
Plenění v prostoru válečných operací (§ 264)	253
Zneužívání označení Červeného kříže (§ 265)	254

Hlava XI

TRESTNÉ ČINY PROTI BRANNOSTI

Úvod	256
Výklad jednotlivých ustanovení	259
Maření způsobilosti k službě (§ 266)	259
Neplnění odvodní povinnosti (§ 267)	260

Obcházení branné povinnosti (§ 268)	261
Nenastoupení služby v ozbrojených silách (§ 269 až 271)	262
Porušování osobních a věcných povinností (§ 272)	263

Hlava XII

TRESTNÉ ČINY VOJENSKÉ

Úvod	265
Výklad jednotlivých ustanovení	269
Neuposlechnutí rozkazu (§ 273, 274)	269
Zprotivení a donucení k porušení vojenské povinnosti (§ 275)	271
Urážky mezi vojáky (§ 276 až 278)	272
Násilí vůči nadřízenému (§ 279)	274
Vyhýbání se výkonu vojenské služby (§ 280, 281)	274
Zběhnutí (§ 282, 283)	276
Svémocné odloučení (§ 284)	277
Porušování povinnosti strážní služby (§ 285), dozorčí služby (§ 286) a služby při obraně vzdušného prostoru (§ 287)	278
Ohrožování politického a morálního stavu jednotky (§ 288)	280
Zbabělost před nepřítelem (§ 289), nesplnění bojového úkolu (§ 290)	281
Opuštění bojových prostředků (§ 291)	282
Vydání bojových prostředků nepříteli (§ 292)	282
Ublížení parlamentáři (§ 293)	283
Literatura	284
Věcný rejstřík	293
Rejstřík norem	307